

DE VRIENDEN VAN DE PLANTENTUIN GENT

Bestuur 2006

Voorzitter

Paul Goetghebeur
Ledeganckstraat 35
9000 Gent

tel.09-264 5055

fax 09-2645334

Paul.Goetghebeur@UGent.be

Secretaris

Ferdinand Cobbaut
Fuchsiastraat 105
9000 Gent

☎ 0497-848882

fcobbaut@scarlet.be

Leden ex officio

Prof. Dr. Paul Goetghebeur
Directeur, Plantentuin

Ing. Chantal Dugardin
Hortulana, Plantentuin
Ledeganckstraat 35
9000 Gent

tel. 09-264 5073

Chantal.Dugardin@UGent.be

Penningmeester

Léonard Cobbaut
Willy Maststraat 51
9032 Wondelgem

Leden

Harald Evrard, 9050 Gentbrugge

Cyrilla Gillis, 9940 Evergem

Henk Leyseele, 9000 Gent

Hilde Mortier, 9051 Sint-Denijs-Westrem

Karel Reusens, 9051 Sint-Denijs-Westrem

Hilde Van Crombrugge, 9820 Merelbeke

Marie-Thérèse Van den Hove, 9820 Merelbeke

Em. Prof. P. Van der Veken, 9052 Zwijnaarde

Website

<http://www.plantentuin-gent.be> (Vrienden)

<http://www.plantentuin.ugent.be> (Plantentuin)

Maartnummer: teksten ten laatste op 1 maart 2006 bij de redacteur

Titelplaat: Albizia julibrissin, Gleason, 1952, New Britton & Brown, Illustrated Flora
of the NE United States and adjacent Canada

Inhoud

Carl Linnaeus over zichzelf ...	pag. 112
Redactioneel	pag. 113
Agenda 2006	pag. 114
De Bourgoyen - Ossemeersen	pag. 115
Vierdaagse Uitstap Cotswolds - Engeland	pag. 117
Lidgeld 2006	pag. 119
Kerst- en andere verhalen, wat weten wij daarover?	pag. 120
Zijdeboom	pag. 122
Sorbus aucuparia L.	Pag. 130
Beschermende & Steunendeleden 2005	pag. 131
Zaadlijst 2005	pag. 136
Jaarverslag 2005	pag. 143
Bloeiende klimop	pag. 146
Colofon	pag. 147

Carl Linnaeus over zichzelf ...

Deze Zweedse wetenschapper, arts, botanicus, zoöloog heeft de grondslagen gelegd van de huidige tweeledige naamgeving voor planten en dieren, en eigenlijk alle levende wezens.

Hij was heel erg zelfzeker, en beschreef zijn eigen kwaliteiten als volgt, in een autobiografie :

" Nobody has practised his profession with more eagerness or has had more students attending his lectures at our university. No natural scientist has made more observations in nature. Nobody has had a more profound insight into all three kingdoms of nature at the same time. No-one was a greater botanist or zoologist. Nobody has written more works, better, more precise, of his own experience. No-one has so completely reformed a whole science and thus started a new epoch. Nobody has kept such a world-wide correspondence. Nobody has sent out as many pupils into so many different parts of the world. Nobody was more famous all over the world. No-one was a member of more scientific societies ... "

Beste lezer,

Als alles goed gaat, dan zit u nu in een zetel tijdens de kerstvakantie uw nieuwste aflevering van dit tijdschrift te lezen ...

We wensen u veel leesplezier, en vooral willen we uw aandacht vragen voor de activiteiten die onze vereniging (mee) organiseert, zowel in de Plantentuin als daarbuiten. Noteer deze dagen in uw agenda (nu !), kom eens langs, ga mee op bezoek naar andere tuinen in binnen- en buitenland.

Volgend jaar kan deze vereniging 25 kaarsjes op haar verjaardagstaart zetten !

In de zomer van 1981 zijn tijdens de Gentse Feesten de eerste steunkaarten verkocht ten voordele van een vriendenvereniging-in-wording. In de loop van 1982 heeft de vereniging vorm gekregen, en dat resulteerde in december 1982 in het verschijnen van het eerste "boekje", het enige nummer van de eerste jaargang.

Uit dat eerste boekje haal ik graag een passage aan, geschreven door de eerste voorzitter, Prof. Van der Veken :

" De "Vrienden van de Plantentuin" is een groep van plantenliefhebbers rond een kern van entoesiastelingen, die zich belangloos inzetten om het grote publiek in de Plantentuin te brengen, via geleide bezoeken, tentoonstellingen, lessen en demonstraties. Zij willen steeds meer mensen doen delen in de vreugde en het plezier dat zij ervaren in het beschouwen van en werken met die wondere en ontelbare groene wezens, waarvan er bijna tienduizend soorten in de Plantentuin zijn. "

Als we deze alinea goed lezen, dan zien we duidelijk dat ons motto ongewijzigd die 25 jaar is blijven trotseren, even fris en - mag ik het woord gebruiken - strijdvaardig als bij het prille begin, de tijd van de pioniers.

De uitvoerende personen zijn voor een groot deel vervangen, er worden nieuwe technische hulpmiddelen ingezet, de ploeg in de tuin en in de vereniging is wat groter geworden, maar eigenlijk werken we allemaal nog steeds rond hetzelfde thema.

En dan vragen we ons af, wat nu met de volgende 25 jaar ?

Mijn antwoord : Volhouden ! Doorzetten !

Alleen op die manier kunnen we onze overtuiging hard maken, en een mooie toekomst verzekeren voor onze geliefde Plantentuin.

Uw aandacht en uw steun blijven hard nodig, zeker weten !

Uw redacteur,
Paul Goetghebeur

Agenda 2006

Za 14 januari	13u30	De Bourgoyen-Ossemeersen, frisse-neuzen wandeling (zie pag. 115)
Za 21 januari	9u30	Start van de lessenreeks 'Bloemplanten'
Zo 5 februari	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
Zo 5 maart	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
Zo 2 april	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
Zo 23 april		Erfgoeddag en Lentebeurs
Ma 1 mei		Wandeling te Leupegem
Zo 7 mei	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
Do 25 – 28 mei	7u	Vierdaagse uitstap Cotswolds - Engeland (zie pag. 117)
Zo 4 juni	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
juni		Fietstocht in Gent
Za 17 juni		Dag van de Orchidee
24 juni		Bourgondische avondwandeling in de Plantentuin
Zo 2 juli	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
16 – 23 juli		Gentse Feesten
Zo 6 augustus	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
augustus		Stadswandeling: florale elementen in de Gentse architectuur
Zo 3 september	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
8-9-10 september		Paddenstoelententoonstelling n.a.v. 25 jaar O.V.M.W.
Zo 10 september		Open monumentendag; import/export
Zo 1 oktober	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
Zo 8 oktober	10u	Rondleiding in Arboretum Het Leen
Zo 5 november	10u	Gratis rondleiding in de Plantentuin
Za 9 december		Jubileum Algemene Vergadering Huldiging Gidsen van de eerste generatie

De Bourgoyen – Ossemeersen

Frisse-neuzen wandeling

Zaterdag 14 januari 2006 13u30

Opnieuw gaat deze winterse en frisse-neuzen wandeling door in januari.

Het wordt weer genieten van dit schitterende gebied, deze parel aan de Gentse Natuurkroon, en met de observatie van de ontelbare pleisterende vogels.

Deze verkwikkende namiddag in hartje winter kan ons niet alleen deugd doen maar ons tegelijkertijd laten kennis maken met het vele waterwild én met de grote Natuurinrichtingswerken die momenteel in het gebied doorgaan.

Prijs : 3,3 miljoen Euro. Vlaamse Gemeenschap Afdeling Natuur 2,7 miljoen Euro. AWW 0,6 miljoen Euro

Een grote droom gaat in vervulling! Uit Snep van Natuurpunt Gent. “Een groot opgespoten terrein wordt afgegraven. Met de afgegraven specie wordt een grond dam aangelegd langs de R4 . Waar er geen plaats is voor een grond dam komt een geluidswerend scherm. Aan de binnenkant van de grond dam wordt een wandelpad aangelegd.

Met deze werken slaat men eigenlijk 3 vliegen in één klap.

-Door afgraving wordt een oude aantasting van het gebied teniet gedaan en in de oorspronkelijke staat hersteld. Daardoor worden de Bourgoyen-Ossemeersen nog aantrekkelijker voor vogels en vogelliefhebbers.

-Dankzij de geluidswerende grond dam en –scherm zullen de “bezoekers” meer rust ondervinden en zal het verkeerslawaaï van de R4 minder storend zijn.

-Door de aanleg van het wandelpad aan de binnenkant van de grond dam zal men eindelijk een fraaie rondgang kunnen maken, zonder dat men daarbij op het fietspad langs de R4 moet lopen .”

Wat er met de totale afgegraven grond en de verwerking ervan gebeurt en de evolutie van het gebied wordt terplekke nog medege-deeld.

De werken zouden eind 2006 moeten klaar zijn.

Het wordt weer genieten in het veld om daarna op te warmen met een drankje en wat na te keuvelen in de Cafetaria De Grutto!

Wanneer : Zaterdag 14 januari 2006

Afspraak en vertrek : 13u30 aan de Hoosmolen op het einde van de Mahatma Ghandistraat

(in de wijk achter het Rooigemzwembad)

Let op : na een langere vriesperiode en bij dikke mist en/of ijzel gaat de tocht niet door.

(bij twijfel neem contact op met Cyrilla tel: 09/357.44.51)

Het kan al dan niet zeer koud zijn, het is winter!! voorzie aangepaste kledij en schoeisel.

Nuttig om mee te nemen: verrekijker en / of telescoop, vogelgids, enz.

Uw bereidwillige gidsen: Cyrilla Gillis en Harald Evrard

Het Bestuur en de Redactie van De Vrienden van de Plantentuin wensen de leden en sympathisanten, maar in het bijzonder de tuiniers en de vele vrijwilligers, een prettig einde jaar en een sprankelend botanisch jaar 2006

Vierdaagse Uitstap Cotswolds – Engeland

Donderdag 25 tot zondag 28 mei

Gardens are not made by sitting in the shade (Rudyard Kipling)

In ons vorig tijdschrift deden we een oproep om al dan niet interesse te tonen voor een vierdaagse naar de Cotswolds in Engeland. Uw reactie was duidelijk, zelfs overweldigend: 46 potentiële gegadigden!

Onze eerste vierdaagse in de geschiedenis van de Vrienden van de Plantentuin wordt dan ook een feit.

We vertrekken in Gentbrugge, Land van Rhodelaan (P&R parking) op donderdag 25 mei, Hemelvaartdag, om 7 uur stipt. Eerst naar Calais, vandaar met de Shuttle naar Folkestone, en verder naar **Wisley Garden**, ten Westen van Londen. De tuin van Wisley, het pronkstuk van de Royal Horticultural Society, is een veelzijdige tuin, om van te genieten, maar ook om inspiratie op te doen voor navolging thuis. Neem pen en notaboekje mee, je zal wel een plant of een combinatie noteren! We bezochten met de Vrienden deze tuin al een aantal jaren geleden, maar ondertussen zijn er verschillende delen aangepast en verbeterd. Lunchmogelijkheid aldaar.

In de late namiddag rijden we naar **Swindon** en installeren we ons in het viersterrenhotel waar we drie nachten zullen verblijven.

Vrijdag trekken we eerst naar **Westonbirt Arboretum**. Het bevat een van de beste collecties van bomen en struiken van het gematigd klimaat. Meer dan 18.000 soorten op een oppervlakte van omstreeks 300 ha. Het Arboretum is ook gekend voor zijn prachtige Rhododendrons, Azaleas en Magnolias.

's Namiddags rijden we naar **Sezincote**. Via een lange donkere laan ontdekken we een landhuis, waarvan de architectuur Indische invloeden vertoont. Het huis is omringd door een historische tuin. De laatste substantiële vernieuwing gebeurde in 1968 met de aanleg van de 'Paradijstuin' met kanalen en Taxushagen. De waterpartijen zijn afgeboord met moerasplanten en over de rivier vinden we een brug met brahmaanse stieren.

's Avonds wacht ons in het hotel een stevig avondmaal.

Zaterdag voormiddag staat **Westbury Court Garden** op het programma. Zullen we ons daar een beetje thuis voelen? Westbury is een merkwaardig voorbeeld van een zeventiende eeuwse watertuin met verwijzing naar de Lage Landen. Het is een tuin van lanen, kanalen, open plekken en uitzichten, prachtig

gerestaureerd en onderhouden door National Trust. Een tuin die we meer zullen waarderen voor de tuinarchitectuur dan voor de botanische rijkdom.

In de namiddag is **Hidcote Manor Garden** aan de beurt. Hidcote is de meest bekende tuin van Engeland en haast een verplicht bezoek voor elke tuinliefhebber: een Mekka als het ware. De tuin werd in de eerste jaren van de twintigste eeuw gerealiseerd door Lawrence Johnston, die een goed gevoel voor ontwerp combineerde met een bijzondere kennis van planten. Hij gebruikte veel nieuwe introducties, waarvan hij er zelf een aantal had ontdekt. Hidcote blijft vereeuwigd in een aantal cultivars die naar die tuin zijn genoemd.

Zondag wordt onze terugreis, maar we bezoeken toch nog een prachtige tuin (waarschijnlijk Sissinghurst) zodat we vermoedelijk tussen 20 en 21 uur terug in Gentbrugge zullen zijn.

Praktisch:

- **data:** van donderdag **25 mei** tot zondag 28 mei 2006
- **vertrekuur en –plaats:** **7 uur stipt** aan de Land van Rhodelaan in Gentbrugge (P&R parking)
- **prijs:** 370 euro per persoon (voor niet-leden 381 euro, lidgeld inbegrepen). Wie een kamer alleen wil betaalt 100 euro meer.
- **inschrijving:** door overschrijving vóór 20 januari van 150 euro voorschot per persoon op rekening 001-1192154-03 van de Vrienden van de Plantentuin te Gent, met vermelding ‘Cotswolds’ en de naam van de ingeschrevenen. Het saldo is betaalbaar ten laatste op 31 maart 2006: een uitnodiging tot betaling van het saldo volgt nog.
Het aantal plaatsen is beperkt en zal toegekend worden in volgorde van de betalingen, mits de toegezegde tijdelijke voorrang voor wie reeds in oktober zijn interesse medegedeeld heeft.
- **inbegrepen** in de prijs: de busreis, hotel met half pension, toegang tot de tuinen.
- **niet inbegrepen:** dranken, middagmaal
- **organisatie:** Karel Reusens, Hilde Mortier

Nota bene: het programma kan inzake het bezoek aan tuinen nog gewijzigd worden in functie van een wijziging van de openingsdagen en/of –uren van de tuinen.

Lidgeld 2006

Gewoon lidgeld	11 euro
Beschermend lid	15 euro
Steunend lid	25 euro

Te betalen op rekening 001-1192154-03 van de Vrienden van de Plantentuin Gent, p/a Willy Maststraat 51 9032 Wondelgem.

Met als vermelding « lidgeld 2006 en naam van het lid ».

Wil a.u.b. de naam en het adres van het lid vermelden, indien deze verschillend is van de betalende persoon. Beste dank.

Meerjarig lidmaatschap

Een meerjarig lidmaatschap is mogelijk (inflatie-bestendig!) onder de voorwaarden hieronder beschreven (warm aanbevolen)

Gewoon lid, 5 jaar	50 euro
Beschermend lid, 5 jaar	75 euro
Steunend lid, 5 jaar	125 euro

Lidmaatschap voor het leven (vanaf 50 jaar)

Gewoon lid voor het leven	200 euro
Beschermend lid voor het leven	350 euro
Steunend lid voor het leven	550 euro

U kan ons ook bijzonder goed helpen door zelf één of meerdere nieuwe leden aan te brengen, door onze Plantentuin meer bekend te maken, door met andere verenigingen hier op bezoek te komen, enz.

Mag ik bij deze aan alle leden en sympathisanten een oproep doen, om tijdens het jubileumjaar 2006, zoveel als mogelijk nieuwe leden bij te werven. Elk nieuw lid dat wordt aangebracht door een huidig lid van de vereniging hoeft dit jaar (2006) maar de helft van de ledenbijdrage te betalen

Kerst- en andere verhalen, wat weten wij daar over?

Jean De Prez

Nemen we nu bijvoorbeeld het kerstverhaal, wat weten we daar eigenlijk over ? Wel, we weten wat we er over geleerd hebben, wat men er ons heeft over verteld en misschien weten we enkel datgene wat we er zelf over hebben onthouden en op onze beurt hebben doorverteld.

Als we het verhaal rond de kerststal zelf nemen, dan blijkt daar in de bijbel helemaal geen sprake te zijn van een stal waarin het kindje Jezus geboren is. Wel was er op een bepaald moment in de geschiedenis een gebruik dat de pasgeborene in de kerk aan de gemeenschap werd getoond, het kindje werd daartoe in een soort bakje met stro gelegd, en als het ware uitgesteld voor de gemeenschap.

Nu meent men ook te weten dat Maria en Jozef twee eenvoudige Joodse mensen geweest zijn die op reis waren. De hoogzwangere Maria blijkt van haar zoontje Jezus bevallen te zijn in een herberg, dat is niet het café zoals we dat nu kennen, maar een rustplaats voor reizigers en helemaal geen stal. Het verhaal van twee arme mensen die midden in een eenzame, donkere nacht in een armzalige stal zomaar een kind kregen, dat later bovendien ook nog hoogbegaafd of bovennatuurlijke gaven bleek te bezitten is natuurlijk veel romantischer in deze periode van het jaar. Al hebben tegenwoordig toch heel wat mensen zo hun eigen bedenkingen bij het verhaal van de maagd Maria.

Ook van de os en de ezel is er, volgens mensen die het kunnen weten, in de bijbel geen sprake. Het is nu vrijwel zeker dat die twee kerstfiguren afkomstig zijn van een visioen van een middeleeuwse dierenliefhebber, de heilige Franciscus Van Assisië.

Volgens een wetenschappelijk onderbouwde theorie zou in die bewuste kerstnacht wel een komeet de aardse dampkring zijn binnenvlogen. Wat nu waarschijnlijk het enige exacte feit van het hele verhaal lijkt te zijn.

Maar er is ook het verhaal van Madelon, het herderinnetje dat in de kerstnacht de Driekoningen en andere herders door de besneeuwde velden naar Bethlehem zag trekken. De Driekoningen droegen goud, mirre en geurende oliën bij zich, de herders hadden als geschenk vruchten, honing en duiven mee. Madelon was echter zo arm dat ze zich zelfs geen eenvoudige bloem kon veroorloven voor de hooggeborene. Een engel zag haar tranen en veegde wat sneeuw weg, waardoor een prachtige witte bloem met een zacht roze gloed, de Kerstroos, tot bloei kwam

voor de ogen voor het herderinnetje. Op die manier zou het verhaal en het gebruik van de kerstroos zijn ontstaan.

De Kerstroos, *Helleborus x nigercors*, is echter helemaal geen roos, de soort behoort tot het geslacht *Helleborus* uit de Boterbloemfamilie (Ranunculaceae) en is ontstaan door de kruising van *Helleborus niger* met *Helleborus argutifolius* (Corsicaanse helleborus). De mooie witte bloemen hebben bovendien de mystieke gewoonte om rond kerstdag te bloeien.

Maar in de kerstperiode zien we ook overal Poinsettia of Kerstster verschijnen, die door sommigen ten onrechte ook Kerstroos wordt genoemd. Poinsettia's zijn genoemd naar Joel Roberto Poinsett (1779-1851) die na de onafhankelijkheid Amerikaans ambassadeur in Mexico was. Als amateur-botanist zou hij een bijzondere waardering gehad hebben voor de plant die vooral in de kerken van Taxco gebruikt werd als kerstversiering.

En in Mexico wordt het prachtige kerstverhaal van de arme Pepita verteld, die op kerstavond naar de middernachtmis ging. Ze was echter zo arm dat ze zich geen offercadeau voor het kindje Jezus kon permitteren zoals de andere kerkgangers. Ze schaamde zich zo erg over haar armoede dat ze de kerk niet durfde binnengaan. Een engel zag haar verdriet en vertelde haar dat zelfs het eenvoudigste geschenk, met liefde gegeven, door God evenzeer gewaardeerd zou worden. Daarop plukte Pepita enkele bebladerde takken van een struik achter de kerk in Taxco en maakte er een eenvoudig boeket van dat ze als offerande naast de kerstkribbe neerlegde. En zie, tot grote verbazing van alle kerkgangers, voltrok zich na enkele minuten een wonder : de eenvoudige groene bladeren van de Poinsettia's kleurden fel rood en leken op prachtige grote bloemen, de mooiste van gans de kerk.

Poinsettia (*Euphorbia pulcherrima*) is een struik die van nature voorkomt in het zuiden van Mexico en Centraal-Amerika. Ze wordt een struik van zo'n drie meter hoog. In haar natuurlijke habitat bloeit Poinsettia ook rond de kerstperiode, maar de fel rood gekleurde delen zijn in feite schutbladen en geen bloemdelen. De bloeiperiode, die ongeveer vier maand kan duren, komt in feite overeen met de periode dat die schutbladen rood kleuren. De eigenlijke kleine geelgroene "bloemen" die in het centrum zo'n tien tot twintig van die schutbladen staan zijn veel minder opvallend en de echte bloei is veel korter.

Met deze verhalen wil ik aantonen dat we toch voorzichtig moeten zijn met wat verteld wordt en wat we denken te weten, ook al is in deze periode van het jaar een beetje romantiek best wel leuk.

Nog een prettige kerst en een fleurig nieuwjaar !

Zijdeboom

Bernard Symoens

Zijdeboom is de meest voorkomende Nederlandse benaming voor een boomsoort met als wetenschappelijke naam *Albizia julibrissin*. In het Engelse taalgebied spreekt men vooral over *Silktree*, hoewel de plant ook *Mimosa* genoemd wordt. Maar dat heeft dan weer te maken met de oudere synoniemen voor dit plantengeslacht. Idem in het Frans, waar naast *Arbre de Soie* onder andere ook de naam *Acacie de Constantinople* kan gevonden worden. Al deze namen en synoniemen maken het volgen van het spoor van deze schitterende plant niet eenvoudig. De verwijzing naar zijde heeft te maken met de spectaculaire bloei die zich vooral manifesteert met bosjes lange, roze en zijdeachtige meeldraden.

Volgens C.A. Backer in zijn *Verklarend woordenboek van wetenschappelijke plantennamen* zou de soortnaam *julibrissin* een verbastering zijn van het Perzische woord voor vloszijde (gül-i-abrischim) "met het oog op den door de meeldraden gemaakten indruk".

Inheems in Azië en het Midden-Oosten is het een boom die tot 12 m hoog kan worden. De gevederde bladeren sluiten zich 's nachts, waardoor men soms ook de naam Slaapboom kan aantreffen. Na de bloemen ontstaan er tot 15 cm lange peulvruchten.

De naam *Albizia* vertelt ons iets over de Florentijnse edelman, Filippo degli Albizzi, die als eerste de zaden van deze soort vanuit Turkije naar Italië bracht in 1745. Het jaartal geef ik onder voorbehoud, want niet alle geraadpleegde bronnen geven dezelfde informatie. Het geslacht *Albizia* behoort tot de familie van *Leguminosae* (= de Peuldragers) en het omvat heel wat soorten. Volgens D.J. Mabberley (*The Plant-Book*, 2nd ed., 2000) zijn er 118. Elders is er sprake van 150. Zoals bij O.N. Allen en E. K. Allen in *The Leguminosae, A source book of characteristics, uses and nodulation* (London, 1981, p. 30). In dit werk wordt ook beknopt iets gezegd over de naam :

"Named for Il Sig. Cavalier Filippo degl' Albizzi, 18th century Italian naturalist of Florence and member of a noble family of Tuscany; in an expedition to Turkey, he collected many seeds including those of the first described species, *A. julibrissin* Durazz. (...). *Albizia* is a large and com-

plicated pantropical genus; species are most numerous in the Old World tropics. They are closely allied to, and often mistaken for *Acacia* species and vice versa. The plants are well adapted to poor soils and are found up to 1600 m. altitude."

De naam werd bedacht door Antônio Durazzini die een eerste beschrijving van *Albizia* als genus en de soort *A. julibrissin* publiceerde in 1772 in de *Magazzino Toscano* (iii. IV. 11).

Men kan zich afvragen waarom deze soort, gezien de aanwezigheid in een uitgestrekt geografisch gebied (van China tot Iran) niet eerder waargenomen, beschreven en ingevoerd werd. Dit heeft wellicht voor een deel te maken met de gelijkenissen die er zijn tussen deze soort en andere, die beschreven werden als *Acacia* of *Mimosa*, maar waarschijnlijk vooral met de beperkte toegankelijkheid van de landen waar de plant groeide. Zeker voor China was dit het geval. Dit land bleef tot in de 19de eeuw zogoed als volledig gesloten voor vreemdelingen. Maar in de 18de eeuw kregen missionarissen de gelegenheid om verder in China door te dringen. Dit waren in de eerste plaats de Jezuïeten, waaronder vooral de naam van Pierre Nicholas le Chéron d'Incarville (1706-1757) opvalt, een naam die zeker vermeld moet worden in verband met *Albizia julibrissin*.

Een auteur die veel aandacht schonk aan deze missionarissen en aan d'Incarville in het bijzonder was Emil Vasilievitch Bretschneider (1833-1901), die als arts verbonden was aan de Russische Legatie in Peking van 1866 tot 1883. In zijn *History of European Botanical Discoveries in China*, uitgegeven in St.-Petersburg, 1898, is er een interessant hoofdstuk (Vol. I, p. 45-56, VI) met als titel "Botanical collections made by the Jesuit Missionaries in China in the first half of the 18th century", waarin we ook informatie vinden over de manier waarop deze planten uiteindelijk Europa bereikten :

"The learned Jesuit fathers (...) commenced from the beginning of the 18th century to send botanical collections, seeds and herbarium specimens to Europe, which for the greater part came from Peking and were transmitted overland, via Siberia; for in the 18th century Peking was not unfrequently visited by Russian caravans and couriers, and in the first half of that period even by Russian embassies and diplomatic agents".

Over d'Incarville, die vanaf 1740 in China verbleef, eerst in Macao en

dan vooral in Peking, schrijft hij het volgende :

"The name of this Jesuit Father has been repeatedly inscribed in the annals of botanical science, for he sent to Paris towards the middle of the 18th century an interesting collection of dried plants and seeds of the Peking Flora, from which a number of beautiful new Chinese plants were raised in Europe."

Vermits hij een leerling was van de befaamde plantkundige Bernard de Jussieu (1699-1776), stuurde hij in de eerste plaats zijn collecties naar hem en de Jardin du Roi (later Jardin des Plantes) in Parijs. Maar hij stuurde ook zaden naar andere contacten, zoals bijvoorbeeld Philip Miller in London. De talrijke nieuwe planten verzamelde d'Incarville in een herbarium. Dit materiaal, dat hij in 1743 naar Parijs stuurde, werd pas veel later volledig bestudeerd door Adrien René Franchet (1834-1900), die trouwens ook heel wat plantenmateriaal afkomstig van andere Franse missionarissen in China bestudeerd en gedetermineerd heeft. Bretschneider vertelt over deze collecties van d'Incarville het volgende :

"When in 1881, in my Early European Researches into the Flora of China, I ventured to give an account of Incarville's life and his merits as a botanist, very little was known regarding the collections forwarded by him, after about two year's residence at Peking, to his instructor Bernard de Jussieu. I had only been able to ascertain the existence of Incarville's herbarium, consisting of Peking plants and specimens from South China, in the Museum d'Histoire naturelle, in the Jardin des Plantes in Paris. Only a few of these plants then had been described by botanists of the last and the first half of the present century."

Niet alle zaden die d'Incarville naar Europa stuurde werden opgekweekt. Bretschneider geeft wel een lijst van planten waarvan zogoed als zeker de aanwezigheid in Europa te danken is aan d'Incarville. In het werk van E.H.M. Cox, *Plant hunting in China, A history of botanical exploration in China and the Tibetan Marches* (London, 1945, p. 44) kan eveneens een vermelding gevonden worden over deze introducties :

"D'Incarville collected a number of plants in the neighbourhood of Peking and a few round Macao; but what is much more important he

constantly sent home seeds either to Paris or to Philip Miller at Chelsea or, by means of trading caravans journeying across Siberia, to St. Petersburg. The most important of these introductions was certainly *Ailanthus altissima* (*glandulosa*), the Tree of Heaven. Seed of this was sent both to Philip Miller and to de Jussieu in France. Another important tree was *Thuja orientalis*, seed of which was sent to France about 1752..."

De lijst van Bretschneider vermeldt tevens *Sophora japonica*, *Cedrela sinensis*, *Polygonum tinctorum*, *Koelreuteria paniculata*, *Zizyphus sinensis*, *Caragana chamlagu*, *Gleditchia sinensis*, enz. Maar de stroom van planten verliep zeker niet eenzijdig. Via dezelfde karavaanroute werden ook planten vanuit Europa naar China gezonden. Bretschneider zegt hieromtrent het volgende :

"Incarville's collections destined for Jussieu were likewise intrusted to the care of the Russian caravans from Kiakhta (resp. Moscow), which every three years visited Peking. Jussieu seems to have forwarded European plants to Incarville by the same way, for in one instance the latter speaks of some bulbs and seeds sent by Jussieu in 1748, and the delay in their transmission from Kiakhta by the Russian caravan."

Dank zij A.R. Franchet werden de planten die d'Incarville verzamelde in een herbarium en naar Bernard de Jussieu stuurde in 1743, na 140 jaar sluimeren in het Muséum d'Histoire naturelle, gedetermineerd. Volgens Bretschneider omvat dit herbarium 149 planten, verzameld in Peking en omstreken. De lijst van deze planten vermeldt ook de naam *Albizia julibrissin*. Maar hoewel het zeker mogelijk is dat d'Incarville zaden van deze soort naar Parijs, Sint-Petersburg en London stuurde, is er geen duidelijkheid over het opkweken.

Een andere leerling van Bernard de Jussieu was André Michaux (1746-1803). In februari 1782 vergezelde hij Jean François Rousseau, pas aangesteld als consul in Perzië. Een reis vol gevaren, met stormen op de Middellandse Zee en een zware tocht door de woestijn naar de Perzische Golf, onder voortdurende dreiging van rovers en vijandige stammen. Ondanks alle tegenspoed slaagde Michaux in zijn opdracht om zaden en planten te verzamelen. Na drie jaar in het Midden-Oosten, planten verzamelend doorheen Perzië, van de Kaspische Zee tot aan de Indische Oceaan, keerde hij met zijn collecties naar Parijs terug in juni 1785. Hoewel hij zelf van plan was terug te

keren naar dit gebied en ook verder Kashmir en Tibet te exploreren, besliste de Franse regering ten tijde van Lodewijk XVI dat Michaux naar Noord-Amerika zou reizen om geschikte boomsoorten te zoeken voor de door oorlogen met Engeland uitgeputte wouden van Frankrijk.

De relaties tussen Frankrijk en Amerika waren gunstig. De Amerikaanse gezant in Parijs, Benjamin Franklin, werd opgevolgd door Thomas Jefferson, auteur van de Declaration of Independence. Deze sloot vriendschap met Buffon en vooral André Thouin (1747-1824), verbonden als professor aan de Musée d'Histoire naturelle in Parijs. Jefferson had een grote belangstelling voor planten en zou in Amerika (in Monticello) een uitgebreide collectie van exotische planten aanleggen. Hierbij ook *Albizia julibrissin*, een plant die in de eerste plaats in Amerika ingevoerd werd door A. Michaux, waarschijnlijk afkomstig van zaden die hij zelf in Perzië verzameld had.

André Michaux werd aangesteld als Botaniste de Sa Majesté le Roi de France. Zodra hij aankomt in Amerika, in 1785, begint Michaux met het verzamelen van planten. Hij verwerft grond in de buurt van New York en later in de nabijheid van Charleston, waar hij al deze nieuwe planten opkweekt, in afwachting van het transport naar Europa. Tegelijk kweekt hij er ook de talrijke planten die hij uit Europa meegebracht had en liet overkomen. De aanwezigheid van meerdere bomen en sierplanten in Amerika, afkomstig uit Azië en Europa wordt aan hem toegeschreven. *Albizia julibrissin* geraakte op die manier wijd verspreid in Amerika en wordt tegenwoordig soms omschreven als een woekerende plant.

Een derde land waar in de loop van de 18de eeuw *Albizia julibrissin* aangetroffen werd is Japan. Waarschijnlijk werd de plant er eeuwen eerder ingevoerd vanuit China, via Korea, wat trouwens ook geldt voor een aantal andere planten. Maar het is niet meteen duidelijk of het in die vroege beschrijvingen van deze *Albizia* telkens om dezelfde soort gaat. Er zijn verschillende synoniemen te vinden. (Wie daar interesse voor heeft kan hieromtrent informatie vinden via internet bij onder andere IPNI-plantsearch, en de website van Institute of Systematic Botany : Atlas of Florida Vascular Plants). In 1794 gebruikt C.P. Thunberg de naam *Mimosa speciosa* en vanaf 1806 vinden we bij Willdenow *Acacia nemu*, en later ook *Mimosa nemu* en *Albizia nemu*. De soortnaam *nemu* verwijst naar de Japanse benaming van de plant, nl. Nemu no ki. Zo wordt tenminste verteld door Adrien René Franchet in zijn *Enumera-*

tio plantarum in Japonia spontae crescentium (1875, p. 116-117). Bij de vermelding van *Albizzia julibrissin*, verwijst hij naar *A. nemu* Willd. en *Mimosa arborea* Thunb. Vervolgens geeft hij enkele locaties in Japan waar de plant waargenomen werd :

"Hab. in fruticis : Kioussiou, circa Nagasaki (Oldham) in regione montana littorali principatus Fizen (Buerger), Nippon media, ad Yokoska (Savatier), et alibi, ex Siebold et Buerger."

Philipp Franz von Siebold (1796-1866) biedt de plant onder de naam *Acacia Nemu* aan in zijn catalogus van uit Japan ingevoerde gewassen vanaf 1842-43. Hij had een kwekerij in Leiden en publiceerde geregeld catalogi om de vele nieuwe soorten aan te bieden. In een "Liste de plantes nouvellement introduites du Japon et des Indes Orientales, offertes en 1842-43, mentionnant les membres de la Société qui ont souscrit", staat bij de Japanse planten een *Acacia Nemu* Willd. Het betreft hier La Société Royale pour l'encouragement de l'Horticulture dans les Pays-Bas. Opvallend in de lijst van ingeschreven leden die deze planten willen ontvangen, zijn vier kwekers uit Gent, nl. J. van Geert, L. Van Houtte, J.B. de Saeger en A. Verschaffelt.

Maar de plant was in ons land al eerder opgenomen in diverse particuliere collecties. De lijst die Joseph Parmentier in 1808 opstelt geeft een *Mimosa julinbrissin* - arbre de soie, Asie. Een verkoopscatalogus van 1809 rond de collecties van J.B. Villebon in Brussel vermeldt bij de orangerieplanten een *Mimosa julibrissin*, acacie en arbre de 3 pieds.

Wat betreft de invoer in ons land moet zeker ook aan Karel Van Hulthem (1764-1832) gedacht worden. Terwijl hij in Parijs verbleef omwille van zijn politieke activiteiten, spande hij zich in, vooral rond 1805, om talrijke planten naar Gent te sturen met de bedoeling de collecties van de Plantentuin aan te vullen. In een handgeschreven lijst van planten terug te vinden als supplement bij een handschrift van Van Hulthem in de Koninklijke Bibliotheek (V.H. 29.630 A), met als titel "Supplément au catalogue des plantes du jardin botanique de la ville de Gand ou hortus gandavensis, Edition de L.P. Couret-Villeneuve, ou tableau de toutes les plantes acquises au dit jardin, depuis l'an 10 jusqu'au 1 xbre de l'an 1806, fait par J.H. Mussche, jardinier en chef" (Gand, 1806), is ook een *Mimosa julibrissin* te vinden.

De plant werd dus vooral beschouwd en behandeld als orangerieplant, omdat de plant als niet voldoende winterhard beschouwd werd. Maar blijkbaar zouden er toch cultivars zijn die koudere winters kunnen doorstaan. Toen Ernest Henry Wilson (1876-1930), na een expeditie in het Verre Oosten waarbij hij planten verzamelde in opdracht van het Arnold Arboretum, in 1918 via Korea naar Amerika terugkeerde, verbleef hij in Seoul in het Chosen Hotel. Daar vond hij in de tuin een *Albizia julibrissin* en verzamelde de zaden. Deze zaden werden nadien opgekweekt in het Arnold Arboretum en dit bleek een meer winterharde en tegen ziekte en insecten resistente plant te zijn dan deze die vroeger door Michaux ingevoerd werd. Bovendien is de bloei overvloediger, met een intensere kleur. Deze bijzondere cultivar kreeg dan ook met reden de naam *Albizia julibrissin* 'Ernest Wilson'.

Niet alleen omwille van de opvallende bloei, maar ook louter voor het prachtige blad wordt deze plant gezocht. In Engeland zelfs als jaarlijks gezaaide plant bestemd voor zgn. "bedding schemes". Dankzij het gunstige zeeklimaat kan deze plant buiten in volle grond op sommige plaatsen in dit land groeien. In de Plantentuin te Kew staat een goed opgeschoten exemplaar. Tussen haakjes toch even vermelden dat *A. julibrissin* zelden ouder wordt dan 30 jaar. Het mooiste exemplaar dat ik in Engeland zag, groeide bij de ingang van de Plantentuin in Cambridge. In begin augustus stond de wijde kroon afgeladen vol schitterende bloemen.

In zuidelijker streken in Frankrijk (beneden Parijs), Italië, enz. is de plant overvloedig aanwezig in tuinen en parken. Bij ons wordt deze plant vooral aangeboden als kuipplant, bestemd om in de zomer terras of balkon op te fleuren. In recente jaren bieden sommige plantenkwekers deze plant ook aan als tuinplant voor een beschutte plaats in volle grond. Wie tijdens een reis in zonniger streken zaden kan bekomen, zal ondervinden dat de plant redelijk gemakkelijk kan opgekweekt worden. Een experiment dat gezien het spectaculaire resultaat qua blad en bloei het proberen waard is. De huidige zachte winters zouden hierbij zeker helpen.

Bibliografie

- Allen, O.N. & Allen, E.K. (1981). *The Leguminosae, a source book of characteristics, uses and nodulation*. Madison.
- Backer, C.A. (2000). *Verklarend woordenboek van wetenschappelijke plantennamen*. Amsterdam.
- Bretschneider, E.V. (1898). *History of European Botanical Discoveries in China*. St. Petersburg.
- Coats, A.M. (1969). *The quest for plants. A history of the horticultural explorers*. London.
- Cox, E.H.M. (1945). *Plant hunting in China. A history of botanical exploration in China and the Tibetan Marches*. London.
- Duval, M. (1977). *La planète des fleurs*. Paris.
- Gorer, R. (1978). *The growth of gardens*. London.
- Loudon, J.C. (1839). *Hortus Britannicus*. London.
- Mabberley, D.J. (2000). *The plant-book*. Cambridge.
- Parmentier, J. (1808). *Catalogue des plantes*. Brussel.
- Phillips, R. & Burgers, Th.F. (1979). *Bomen van de gematigde streken*. Utrecht.
- Spongberg, S.A. (1990). *A reunion of trees. The discovery of exotic plants and their introduction into North American and European landscapes*. Cambridge, Mass.
- Spongberg, S.A. (1993). *Exploration and introduction of ornamental and landscape plants from eastern Asia*. In: J. Janick & J.E. Simon (eds.), *New crops*, New York.
- Stuart, D. (2002). *The plants that shaped our gardens*. London.
- Vermeulen, N. (1996). *Kuipplanten encyclopedie*. Lisse.
- Von Siebold, P.F. (1844). *Annuaire de la Société Royale pour l'encouragement de l'horticulture dans les Pays-Bas*. Leiden.

In onze tuinen moeten wij het stellen zonder tropische of
Zuidelijke schoonheden, maar ons klimaat is zo mild dat
Het moeilijk valt een keuze te maken uit de vele
Winterbloeiërs

Jelena de Belder, Winterbloeiërs, 2001

Sorbus aucuparia L.

Nen zwicht van bloéroð bezekens,
de weêrga van coraal,
zie 'k hooge, op de averesschen staan,
en blinken altemaal;
de najaarszonne vonkelt op
dien ongetelden pereldrop.

De blâren zijn al afgewaaid
en 't hout is, heel ontkleed,
met honderdduizend beierkens,
behangen, wijd en breed.
'En hoe, o lustig lijsterdiet,
en plukt ge mij die perels niet?'

'Gij draagt misschien een roer, dat ons
het leven rooven moet;
of peerdshaard hebt gij meêgebracht,
bestemd voor onzen voet?
Verlaat ons, want we leven, wij,
van al dat man of maag is, vrij!'

'Sa merel, lijster, kwalster, al
dat averesschenooft
veroorbaart, hier! en dapper u
nen vollen buik geroofd:
geen mensche en ziet u, rep noch zeg
en hoore ik meer, 't gevaar is weg!'

Guido Gezelle

Beschermende & Steunendeleden 2005

Beste Vrienden en Vriendinnen van de Plantentuin,

Hier willen we nogmaals onze zeer welgemeende DANK uitspreken voor uw welgekomen steun. Dankzij uw bijdrage kan onze vereniging haar substantiële steun aan onze geliefde Plantentuin ook dit jaar verderzetten. Zonder uw extra financiële injectie wordt het voor de Plantentuin echt moeilijk om zelfs de minimale aankopen te blijven uitvoeren.

Tijdens de Algemene Vergadering hebben de aanwezigen gehoord waaraan uw en onze vereniging haar steun heeft verleend, en dat is ook en vooral naar de universitaire overheid een belangrijk signaal : op die manier tonen we aan dat deze Plantentuin gedragen wordt door een overtuigde groep Vrienden.

De beste manier waarop u ons kan steunen, is door onze Plantentuin nog meer bekend te maken in uw familie- en vriendenkring. Zorg ervoor dat ook deze personen lid worden van de Vrienden van de Plantentuin Gent.

Uw steun en hun steun is van levensbelang voor onze Plantentuin, echt waar !

Paul Goetghebeur

Mevr. M. Acke, 9940 Evergem
De H. P. Ameloot, 8200 Brugge
Mevr. C. Ardinois, 9270 Laarne
De H. A. Baert, 9000 Gent
De H. F. Beke, 9000 Gent
De H. & Mevr. Bensch - Gillis, 9940 Evergem
De H. & Mevr. Biebauw - Cools, 9000 Gent
De H. W. Blancquaert, 9290 Uitbergen
De H. L. Blontrock, 8904 Boezinge
Mevr. K. Bonte, 9830 Sint-Martens-Latem
Mevr. M. Borms, 9991 Adegem

De H. Bossant, 9000 Gent
 De H. & Mevr. Boulvain - Hebbelinck, 9051 Afsnee (Gent)
 Mevr. J. Breemeersch, 9000 Gent
 Mevr. L. Burghgraeve, 9920 Lovendegem
 De H. & Mevr. Buysse - Bruggeman, 9031 Drongen (Gent)
 De H. G. Buyst, 9050 Gentbrugge (Gent)
 De H. J. Buytaert, 9100 Sint-Niklaas
 De H. & Mevr. Camelbeke - Huyvaert, 8501 Heule (Kortrijk)
 De H. K. Camelbeke, 3150 Wespelaar (Haacht)
 Mevr. C. Claus, 9032 Wondelgem
 De H. F. Cobbaut, 9000 Gent
 De H. L. Cobbaut, 9032 Wondelgem
 Mevr. L. Colin, 9032 Wondelgem
 Mevr. M.T. Colpaert, 9000 Gent
 De H. J. Coppejans, 9030 Mariakerke
 Mevr. I. Coppens - Buyl, 9230 Massemen
 Mevr. C. Coppens, 9000 Gent
 De H. & Mevr. Cornelis - De Puydt, 9810 Nazareth
 De H. E. Craeynest, 9031 Drongen
 Mevr. G. Criel, 9050 Gentbrugge (Gent)
 De H. W. D'Haese, 9030 Mariakerke (Gent)
 De H. C. D'hondt, 9031 Drongen
 De H. P. Danneels, 9031 Drongen
 Mevr. M.L. De Beer, 9860 Scheldewindeke
 De H. W. De Boom, 9630 Zwalm
 De H. R. Debuysere, 9040 Sint-Amandsberg (Gent)
 De H. M. De Cleene, 9040 Sint-Amandsberg (Gent)
 Mevr. A. De Clercq, 9000 Gent
 De H. T. De Clercq, 9230 Wetteren
 Mevr. M. De Coninck, 8750 Wingene
 De H. P. De Graeve, 8200 Sint-Andries (Brugge)
 De H. & Mevr. De Loose - Depicker, 9820 Schelderode
 Mevr. R. Demeulenaere, 9050 Ledeborg
 Mevr. S. De Mey, 9042 Sint-Kruis-Winkel
 De H. H. De Meyer, 9920 Lovendegem
 De H. G. De Mil, 9040 Sint-Amandsberg (Gent)
 Mevr. M.J. Dentandt, 9000 Gent
 Mevr. H. De Pauw, MD 21 228 Catonsville (USA)
 De H. C. De Permentier, 9070 Heusden (Destelbergen)
 De H. P. De Poorter, 9000 Gent
 De H. J. De Prez, 9041 Oostakker
 De H. A. De Proft, 9280 Lebbeke
 De H. E. De Regge, 9000 Gent

Mej. G. De Reu, 9000 Gent
 De H. & Mevr. De Rycke, 9051 Sint-Denijs-Westrem (Gent)
 Dr. P. Deschepper, 9250 Waasmunster
 Mevr. B. De Simpelaere, 9040 Sint-Amandsberg (Gent)
 Mevr. A. Desmet, 9000 Gent
 De H. R. Desmet, 9000 Gent
 Vic. Ph. De Spoelberch, 3150 Haacht - Wespelaar
 De Vis 9000, Gent
 De H. M. Devos, 9050 Gentbrugge
 Prof. Devreker, 9800 Sint-Martens-Lerne (Deinze)
 Mevr. A. Devriese, 8670 Koksijde (Oostduinkerke)
 Mevr. L. De Vylder, 8700 Kanegem (Tielt)
 Mevr. D. De Waele, 9000 Gent
 Mevr. J. De Wilde, 9052 Zwijnaarde
 Mevr. E. Dewulf, 9810 Nazareth
 Mevr. I. Doornaert - Vanderstraeten, 9790 Ooike (Wortegem - Petegem)
 De H. D. Duytschaever, 9840 De Pinte
 Mevr. L. Everaert, 9040 Sint-Amandsberg (Gent)
 De H. H. Evrard, 9050 Gentbrugge (Gent)
 De H. L. François, 9050 Ledeberg (Gent)
 De H. L. François, 8400 Oostende
 De H. D. Geelen, 9000 Gent
 De H. & Mevr. Geens - Crauwels, 9930 Zomergem
 De H. J. Geerts, 9000 Gent
 Prof. E. Geraert, 9040 Sint-Amandsberg (Gent)
 De H. & Mevr. Germonpre, 9840 De Pinte
 De H. L. Gielen, 1820 Melsbroek
 De H. A. Gillis, 9030 Mariakerke (Gent)
 Mevr. M. Gillis, 9052 Zwijnaarde (Gent)
 De H. P. Goetghebeur, 9000 Gent
 De H. A. Gorissen, 8300 Knokke-Heist
 De H. A. Govaert, 9290 Overmere
 Prof. J.P. Henriet, 9000 Gent
 Mevr. C. Hoflack, 9300 Aalst
 De H. A. Huttert, 9830 Sint-Martens-Latem
 Mevr. Chr. Huttert, 9830 Sint-Martens-Latem
 De H. W. Keppens, 9000 Gent
 Dr. I. Kerremans, 9000 Gent
 Dr. T. Knockaert, 9000 Gent
 De H. & Mevr. Lagrou - Duinslaeger, 9000 Gent
 De H. E. Laroy, 9920 Lovendegem
 De H. B. Lemaire, 9070 Destelbergen
 De H. H. Leyseele, 9000 Gent

De H. & Mevr. Lootens - Jonckx, 9040 Sint-Amandsberg (Gent)
 Mevr. B. Maes, 9820 Schelderode
 De H. & Mevr. Markey - Van Herzeele, 9041 Oostakker
 De H. & Mevr. Martens - Demeester, 9920 Lovendegem
 Prof. em. J. Maton, 9790 Wortegem - Petegem
 De H. & Mevr. Meersschaut - Van de Putte, 9830 Sint-Martens-Latem
 De H. & Mevr. Mekers - De Waele, 9800 Deinze
 Monumentenwacht O-Vlaanderen, 9000 Gent
 Mevr. Monville - Devreese, 9810 Nazareth
 Mevr. M.H. Moortgat, 9000 Gent
 Mevr. M.-A. Neirinckx, 9300 Aalst
 Mevr. M. Neirynck, 9000 Gent
 De H. & Mevr. Parewijck - Schockaert, 9860 Moortsele
 Mevr. Parmentier, 9000 Gent
 Dr. A. Peleman, 9070 Destelbergen
 De H. & Mevr. Peremans - De Bruyn, 2040 Berendrecht
 Mevr. M. Peuteman, 9000 Gent
 Dr. J. Philippé, 9800 Deinze
 De H. A. Philips, 9800 Deinze
 De H. J. Platteeuw, 9032 Wondelgem
 Mevr. L. Raes, 9040 Sint-Amandsberg (Gent)
 Mevr. Saey - Martens, 9041 Oostakker (Gent)
 De H. C. Scheiris, 9040 Sint-Amandsberg (Gent)
 Mevr. F. Serbruyns, 9000 Gent
 Mevr. A.L. Simoens, 9052 Zwijnaarde
 De H. G. Spruit, NL- 4411 RE Rilland (NEDERLAND)
 De H. F. Steurbaut, 9860 Oosterzele
 De H. M. Suffys, 9820 Merelbeke
 De H. & Mevr. Tuytte - Dhondt, 9000 Gent
 De H. P.R. Van Assche, NL- 4535 BP Terneuzen (NEDERLAND)
 De H. & Mevr. Van Belle - Van Renterghem, 9840 De Pinte
 De H. & Mevr. Van Cappellen - Eckeman, 1780 Wommel
 De H. K. Van Coillie, 9070 Destelbergen
 Mevr. H. Van Crombrugge, 9820 Merelbeke
 De H. F. Van den Abbeel, 9000 Gent
 De H. A. Van den Bavière, 9160 Lokeren
 De H. J. Vandenbulcke, 9000 Gent
 Mevr. N. Van den Hende, 9041 Oostakker
 Mevr. G. Van den Heuvel - Janssens, 2170 Merksem
 Mevr. A. Van der Straeten - De Meyer, 9070 Heusden
 Prof. P. Van der Veken, 9052 Zwijnaarde
 De H. G. Van de Woestyne, 9000 Gent
 Mevr. F. Van Durme, 9052 Zwijnaarde (Gent)

Mevr. A.M. Van Eeckhaute, 9050 Ledeberg
 De H. & Mevr. Van Haudenhuyse - Anteunis, 9050 Gentbrugge
 De H. G. Van Hoecke, 9050 Gentbrugge
 Mevr. C. Vanhoutte, 1703 Schepdaal
 De H. & Mevr. Van Loock, 9270 Laarne
 Mevr. E. Van Malderen, 9300 Aalst
 Dr. E. Van Oostende, 9051 Sint-Denijs-Westrem (Gent)
 Mevr. J. Van Outryve, 9032 Wondelgem (Gent)
 De H. J. Vanslebrouck, 8421 Vlissegem
 R. Van Vlierberghe, 9052 Zwijnaarde
 De H. & Mevr. Velghe, 9090 Melle
 De H. & Mevr. Verbeke - Seeuws, 9831 Deurle
 De H. L. Vercammen, 9052 Zwijnaarde
 De H. D. Vercammen, 9052 Zwijnaarde
 De H. R. Verhelst, NL- 4551 HM Sas-van-Gent (NEDERLAND)
 Mevr. S. Vermeire, 9971 Lembeke (Kaprijke)
 Mevr. J. Verraes, 9270 Kalken (Laarne)
 De H. & Mevr. Verschraegen - Locquet, 9270 Kalken
 Dr. H. Verschueren, 9031 Drongen
 Mevr. R. Verstraete, 8940 Wervik
 Mevr. S. Viaene, 9052 Zwijnaarde (Gent)
 De H. H. Walter, 9050 Gentbrugge
 De H. & Mevr. Waterinckx - De Vuyst, 9000 Gent
 De H. & Mevr. Wauters - Colbrandt, 9000 Gent
 Mevr. I. Wiescher, 9090 Melle
 Mevr. L. Wuytens, 9030 Mariakerke

Geen zonne nu, geen vlindervlucht,
 Geen bloemen meer, die blinken
 Maar blâren, die, verwelkend, uit
 De hoge bomen zinken.

Guido Gezelle, 'Bladerval'

Zaadlijst 2005

Marc Libert

Wat handig toch dat planten zich als zaden in zakjes laten stoppen, zo de post opgaan en dan bij u aan de groei kunnen :

hier vindt u weer een zeer gemengde lijst van onze zaadinzameling 2005 !

Omzeggens alle inzamel-, kuis- en verpakkingswerk is door geduldige vrijwilligershanden verricht. Dank, alweer, aan Werner Goesaert, Annie Desmet en Monique Christiaens.

Nieuw voor dit jaar is een aanbod van kleine rotsplanten:

De meesten ervan kan u planten in goed gedraineerde bodem op een zonnige plaats. Of dacht u eerder aan een trog, kuip of plantpot ingericht als privégebergte ?

Met wat meer plaats, maar onder dezelfde groeivoorwaarden kan u dit jaar ook kiezen uit Pionen, Daphnes en Eryngiums.

Daarnaast vindt u weer de klassieke mix van degelijke tuinplanten en zeldzame soorten waarnaar we zelf tot voor een paar jaar nog op zoek waren !

Vergeet niet : volg zaai-aanwijzingen die met een hooflettercode op de zakjes vermeld staan !

In de hier opgenomen legende leest u wat het beste zaaitijdstip is.

Alhoewel vele soorten zaadvast zijn, t.t.z. identiek aan de ouder weer uit zaad opkomen, kan hier en daar een spontane kruising van soorten optreden (zeker bij Pionen).

Rotsplanten

1 *Cerastium alpinum* ssp. *lanatum*; Kruisbloemenfamilie (E)

kussenvormende Hoornbloem met grijs-wollige blaadjes en witte bloei, goed spreidend

2 *Cyclamen hederifolium*; Sleutelbloemfamilie (E)

zaden van witte en roze vorm, volledig winterharde Cycclaam, bloei in na jaar

3 *Dianthus knappii*; Anjerfamilie (E)

geelbloeiende !!! anjer, fijn en verrassend, tot 50 cm.

4 *Dianthus superbus*, *Prachtanjer*; Anjerfamilie (E)

doorbloeiende soort, met paarsroze, diep ingesneden kroonbladen op 80 cm hoge stengels

5 *Gentiana septemfida*, *Zomergentiaan*; Gentiaanfamilie (D)

weelderig zomerbloeiende, lage soort, blauwe bloemen, voor volle zon

- 6 **Globularia cordifolia**, **Hartbladige kogelbloem**; Kogelbloemfamilie (E)
matvormende bodembedekker voor volle zon, groenblijvend, in late lente blauw bloeiend
- 7 **Gypsophila tenuifolia**; Anjerfamilie (E)
lage, kussenvormende Gipskruid met relatief grote bleekroze bloemen
- 8 **Horminium pyrenaicum**; Lipbloemenfamilie (E)
vormt stevige bladrozetten met erboven dichte blauw-paarse bloeiaren, tot 45 cm
- 9 **Limonium bellidifolium**; Strandkruidfamilie (E)
mini Lamsoor, compacte bladrozet met tot 20 cm hoge vertakte bloei stengels, roze bloempjes
- 10 **Saxifraga callosa**; Steenbreekfamilie (D)
kussenvormend, met langwerpige bladeren, bloei tot 20 cm hoog met witte pluimen
- 11 **Saxifraga hostii**; Steenbreekfamilie (D)
kleine soort met rozetjes van waaruit ijle bloeiwijze met witte bloempjes vertrekt, tot 40 cm
- 12 **Saxifraga longifolia**; **Langbladige steenbreek**; Steenbreekfamilie (D)
vanuit een compact rozet vormen zich spectaculaire, overhangende bloeiaren, sterft dan af...
- 13 **Sibbaldia maxima**; Rozenfamilie (D)
lage, matvormende soort met fraai blauwgroen blad, bloei als Potentilla
- 14 **Silene keiskei var akaisialpina**; Anjerfamilie (E)
schattige, laagblijvende Silene, rozet met bloeistengeltjes overladen met grote witte bloemen
- 15 **Umbilicus rupestris**, **Rotsnavelkruid**; Vetplantenfamilie (E)
minisoort met vlezig, rond posteleinachtig blad en witte bloeiaartjes, matig winterhard

Eenjarigen

- 16 **Caiophora lateritia**; Brandwindefamilie (B)
windende klimmer vol brandharen, met baksteenoranje, grote bloemen, decoratieve vruchten
- 17 **Limnanthes douglasii** **Moerasbloem**; Moerasbloemfamilie (B)
laag zonneminnend plantje met varenachtig blad en overgoten met gele, witgerande bloemen
- 18 **Linum grandiflorum**, **Rood vlas**; Vlasfamilie (A)
doorbloeiende soort, grote, karmijnrode bloemen op grijzige ijle stengels
- 19 **Nicotiana langsdorffii** **'Thinkerbell'**; Nachtschadefamilie (B)
leuke Tabaksplant, buitenom groene en binnenin lilarode bloemen op stengels tot 1 m, groot blad

Tweejarigen

- 20 *Salvia sclarea*, Muskaatsalie, Scharlei;** Lipbloemenfamilie (C, E)
forse bladplant, zonneminnend; spectaculaire bloeiaar in pasteltinten, geurend

Vaste planten

- 21 *Aconitum volubile*;** Boterbloemfamilie (D)
klimmende (!) Monnikskap, tot 3 m hoog, diep ingesneden blad en blauwpaarse bloemen
- 22 *Allium cristophii*, Sterrenlook;** Lookfamilie (E)
wijde, ronde bloemschermen met violette bloemen op 60 cm stengels; voor droogboeketten
- 23 *Anthericum liliago*, Grote graslelie;** Grasleliefamilie (D)
hoge soort met maagdelijk witte bloemen op de bloeistengel, grijsgroen blad
- 24 *Aquilegia bertolonii*;** Boterbloemfamilie (E)
zeer lage Akelei, zegroen blad en donkerblauwe bloemen
- 25 *Caccinia macranthera*;** Ruwbladigenfamilie (E)
massa's vlezig, ruw, grijsblauw blad op liggende stengels, bernagieachtige blauwe bloemen
- 26 *Cardiocrinum giganteum*, Reuzenlelie;** Lelifamilie (D)
kolossaal bolgewas met hartvormig blad en witte, geurende lelievormige bloemen, tot 2,5 m hoog
- 27 *Cephalaria gigantea*, Reuzenscabiosa;** Kaardenbolfamilie (E)
breed bladrozet met hoge, 1,8 m hoge bloeistengels, zwavelgele bloemhoofdjes
- 28 *Chelidonium majus* var. *laciniata*, Stinkende gouwe;** Papaverfamilie (D/E)
variant van de Stinkende gouwe met diep ingesneden blad, zelfde eigenschappen
- 29 *Chelone glabra*, Schildpadbloem;** Helmkruidfamilie (E)
sterke soort tot 80 cm hoog, langwerpige blad en aren met wit-roze bloemen
- 30 *Digitalis lanata*;** Helmkruidfamilie (E)
kortlevend Vingerhoedskruid, tot 90 cm, roomwit-geelbruine bloemen in zomer
- 31 *Eremurus himalaicus*, Naald van Cleopatra;** Asfodelusfamilie (D)
architecturale soort, stervormig wortelgestel, fors bladrozet met de dikke, 1 m hoge bloeiaar

Hieronder 5 soorten van het geslacht **Eryngium** of **Kruisdistel**.

Alleen de stekelige maar zeer decoratieve bloemhoofdjes doen aan een distel denken. Kruisdistels horen in een heel andere familie: de Schermbloemenfamilie.

Het zijn alle ook mooie bladplanten die des winters graag droog staan. Let dus op voldoende drainage.

- 32 Eryngium agavifolium**; Schermbloemenfamilie (E)
minst winterhard, fors stekelig en langwerpig blad, groen-witte
hoofdjes op stengels van 100-120 cm hoog
- 33 Eryngium giganteum**; Schermbloemenfamilie (E)
middelgrote soort (80-100 cm), hartvormig blad, bleekgroene hoofd
jes met een zilveren kraag van schutbladen
- 34 Eryngium planum**; Schermbloemenfamilie (E)
lepelvormig getand blad, intens blauwe bloemhoofdjes op stengels tot
80 cm, ideaal droogmateriaal
- 35 Eryngium variifolium**; Schermbloemenfamilie (E)
groenblijvend, blad witgetekend, zilverblauwe bloemstengels met dito
hoofdjes, 45 cm
- 36 Eryngium yuccifolium**; Schermbloemenfamilie (E)
bladeren in rozet, lijkend op Yucca, bloemstengels met pompon-
vormige hoofdjes, grijsgroen, 1,2 m
- 37 Euphorbia coralloides**; Wolfsmelkfamilie (E)
halfhoge soort Wolfsmelk, smal blad en overvloedige geelgroene
bloei, zelfzaaiend
- 38 Fagopyrum dibotrys**; Duizendknoopfamilie (E)
forse (1,8 m) doorlevende Boekweit, fraai blad en gegarandeerde
bloei tot de vorst
- 39 Hordeum jubatum** L. **Kwispelgerst** ; Grassenfamilie (E)
fraai siergras, tot 50 cm hoge stro-gele knikkende aren met lange
naalden
- 40 Incarvillea olgae**; Trompetbloemfamilie (E)
sterke soort met tot 1m lange, bijna liggende stengels, lila trompetvor
mige bloemen in zomer
- 41 Lathyrus davidii**; Vlinderbloemenfamilie (E)
niet klimmende soort tot 70 cm, geelbruine bloemen en karaktervol
geveerd blad,
- 42 Malvastrum lateritium**; Kaasjeskruidfamilie (E)
liggende groeiwijze, mooi gelobd blad en rijkelijke licht zalmkleuri
ge bloei in zomer
- 43 Moricandia ramburii**; Kruisbloemenfamilie (B)
halfheestertje tot 60 cm, blauwgrijs blad met massa's violette kruis
bloemetjes, beschutten

- 44 Morina longifolia**; Morinafamilie (E)
stekelig bladrozet, decoratieve 1 m hoge bloeiaren, witte bloemen, naar
roze verkleurend
- 45 Nepeta subsessilis**; Lipbloemenfamilie (E)
fors Kattenkruid voor eerder vochtige bodems, zomerbloeiend met grote
blauwe lipbloemen
- 46 Pachyphragma macrophylla**; Kruisbloemenfamilie (D, E)
bijna wintergroene bodembedekker voor halfschaduw, witte bloemen
vroeg in lente, 40 cm

Hieronder een zestal soorten **botanische pioenen**. Het zijn alle mooie bladplan-
ten met een kortstondige maar spectaculaire bloei. De bloemen zijn enkelvoudig,
met meestal decoratieve bosjes meeldraden.

Ze groeien best op rijke, goed gedraineerde grond in de volle zon. Echt mediter-
raan dus.

In de zomer kwijnt het blad al vroeg weg, maar de bladontwikkeling in het voor-
jaar is des te mooier.

- 47 Paeonia mascula**, Mannetjespioen; Pioenfamilie (D)
blauwgroen decoratief blad, korte bloei, roze, tot 100 cm
- 48 Paeonia mlokosewitschii**; Pioenfamilie (D)
forse soort met prachtige bladontwikkeling, kortbloeiend met gele (!)
bloemen
- 49 Paeonia officinalis**; Pioenfamilie (D)
vrij hoge soort, diep ingesneden blad, intens roze-rode bloemen
- 50 Paeonia peregrina**; Pioenfamilie (D)
lage vaste-plant-pioen voor volle zon met blauwig blad en dieproze bloe-
men
- 51 Paeonia tenuifolia**; Pioenfamilie (D)
bladeren ingesneden tot lintjes, daarboven helderrode bloemen, tot 70
cm, heel apart!
- 52 Paeonia triternata**; Pioenfamilie (D)
lage soort, blauwgroen blad en vroege bloei, rozerood
- 53 Penstemon digitalis**; Helmkruidfamilie (E)
winterharde ! robuuste soort tot 80 cm, licht lavendelpaarse buisvormige
bloemen
- 54 Persicaria filiformis**; Duizendknoopfamilie (E)
gestileerde Duizendknoop, lang elliptisch blad en massa's kleine rode
bloempjes op taaie, donkere stengels
- 55 Rehmannia glutinosa**; Helmkruidfamilie (E)
laag zodevormend, Chinees vingerhoedskruid met gultige bruingele
bloemen met wijnrode keel, zeldzaam!

- 56 *Salvia glutinosa*, Kleverige salie;** Lipbloemenfamilie (E)
sterke soort voor schaduw en droogte, tot 1m hoog; geel, doorbloeiend
- 57 *Sidalcea malviflora*;** Kaasjeskruidfamilie (E)
gemakkelijke soort voor volle zon, tot 70 cm, aren met vrij grote roze bloemen
- 58 *Thalictrum rochebrunianum*;** Boterbloemfamilie (E)
een 2 meter hoge plant! blauwgroen varenachtig blad, donkere stengels en helderpaarse bloempjes
- 59 *Tiarella wherryi*, Scuimbloem;** Steenbreekfamilie (E)
karaktervol laag zodevormend bladplantje, schaduw, overladen met crèmewitte bloeikaarsjes in voorjaar
- 60 *Verbena hastata*;** IJzerhardfamilie (E)
winterharde tot 1,5 m hoge soort, spitse bladeren en paarse bloempjes in aren op stevige stengels

Heesters

- 61 *Buxus sempervirens*, Palmboompje;** Palmboompjesfamilie (D)
kweek nu uit zaad een nieuwe generatie *Buxus*, groeikracht verzekerd !
- 62 *Clematis viticella*, Italiaanse bosrank;** Boterbloemfamilie (D)
sterke soort, klimt tot max. 4 m; knikkende, paarse bloemen in najaar
- 63 *Daphne tangutica*,** soort Peperboompje; Peperboompjesfamilie (D)
kleine en charmante, groenblijvende heester; rijke, witte bloei en hel derode bessen
- 64 *Daphne mezereum*, Rood peperboompje;** Peperboompjesfamilie (D)
bladverliezende soort, roze geurende bloemen, tot 1,5 m hoog
- 65 *Daphne longilobata*,** soort Peperboompje; Peperboompjesfamilie (D)
zeldzame soort, wintergroen met langwerpige blad, witte bloemen, tot 1,5 m
- 66 *Linum arboreum*;** Vlasfamilie (E)
laag heestertje, bladeren staan in kransen, compacte bloemstengels met gele bloemen
- 67 *Malus sieboldii*;** Rozenfamilie (D)
charmante kleine wilde appelaarsoort, mini bloesem, massa's kleine oranje appeltjes
- 68 *Paeonia delavayi*;** Pioenfamilie (D)
snelgroeierende en hoge boompioen, geknikte, dieprode bloemen, ook in halfschaduw
- 69 *Romneya coulteri*, Struikpapaver;** Papaverfamilie (E)
zeldzame halfheester, blauwige stengels en blad en zeer grote witte bloemen; 1 m
- 70 *Stewartia pseudocamellia*;** Theefamilie (D)
stijlvolle kleine boom met geel-rode herfstkleuren, grote witte bloemen met gele meeldraden

A : ter plaatse zaaien in voorjaar

B : ter plaatse zaaien, vanaf half mei, of voorzaaien in koude kas

C : ter plaatse of in potjes zaaien in juli, bloei in volgend jaar

D : koudkiemers, onmiddellijk zaaien in koude kas, verspenen, afharderen en uitplanten

E : zaaien in lente, verspenen en uitplanten

Hoe bestellen

U kan gratis bestellen, maar **vergeet niet een aan uzelf gerichte en gefrankeerde envelop** toe te voegen (44 cent, vanaf 1 februari 2 cent meer).

Niet-leden kunnen enkel van dit aanbod genieten als ze zich alsnog lid maken.

Zij worden dan als nieuw lid voor 2006 opgenomen (zie pag. 119).

Strookje afknippen (of overschrijven) en opsturen naar **De Vrienden van de Plantentuin, Ledeganckstraat 35, 9000 Gent**.

Ik wens volgende soorten,

(enkel nummer noteren): / / / / / (maximum 6 soorten)

Eventuele vervangers bij uitputting

voorraad : / / / / / / / / /

Ik ben wel / nog niet lid (doorhalen wat niet past)

Naam :

Adres :

Jaarverslag 2005

Ferdinand Cobbaut, Secretaris

Beste vrienden van de Plantentuin, een jaar is alweer voorbij gevlogen. Met goede en minder goede kantjes, met voorspoed en hopelijk weinig tegenspoed. Als secretaris is het mijn plicht om even kort een overzicht te geven van onze werking het voorbije jaar. De vrienden, die aan sommige activiteiten deelnamen zullen beamen dat het voorbije jaar terug in orde was.

Ja, we zeggen het zelf ook, we zijn tevreden over onze werking. Alle mensen die actief meewerken aan de activiteiten zou ik vooreerst willen bedanken, niet alleen de bestuursleden, maar vooral de vrijwilligers die in de tuin helpen, de vrijwilligers die meewerken in de cafetaria, de gidsen, de sympathisanten van de vereniging die mondeling enorm veel reclame maken voor de Plantentuin aan hen allemaal onze hartelijke dank. Zonder jullie steun zouden we niet kunnen doen wat we dit jaar terug gedaan hebben.

De gidsbeurten verdienen zeker onze aandacht

Elke eerste zondag van de maand hebben onze gidsen in de plantentuin gratis rondleidingen gegeven. Vele leden kwamen hier op af, soms waren de weergoden ons niet zo goed gezind, maar toch konden we veel bezoekers iets bijbrengen over de planten en de Plantentuin.

Er werden ook verschillende themawandelingen gegeven.

Hierna een korte opsomming :

6 februari 2005 eerste zondag van de maand. Naaldbomenwandeling o.l.v.

Paul Goetghebeur

6 maart 2005 eerste zondag van de maand. Cactussen o.l.v. Cyrilla Gillis

3 april 2005 eerste zondag van de maand. Lentegebeuren o.l.v. Harald Evrard

1 mei 2005 eerste zondag van de maand. Medicinale planten o.l.v. Diana ter
rijn

5 juni 2005 eerste zondag van de maand. Algemene rondleiding

3 juli 2005 eerste zondag van de maand. Bodembedekkers en wandelende
planten o.l.v. Roger Laureyns

7 augustus 2005 eerste zondag van de maand. Groenblijvende tuin o.l.v. Ro
ger Laureyns

4 september 2005 eerste zondag van de maand. Proeverij van Dahlia's o.l.v.
Hilde Mortier

2 oktober 2005 eerste zondag van de maand. Algemene rondleiding

6 november 2005 eerste zondag van de maand. Herfstwandeling o.l.v. Harald
Evrard

Tevens hebben we tijdens de Gentse Feesten ook verschillende gidsbeurten gegeven. Elke namiddag was er een gratis rondleiding, en tijdens het laatste weekend waren er de mooie nocturnes. Natuurlijk kwamen ook hier verschillende thema's aan bod.

17 juli 2004 Geurenpad Gilberte Comhaire
18 juli 2004 Cactussen Cyrilla Gillis
19 juli 2004 Klimplanten Werner Latte
20 juli 2004 Medicinale planten Hilde Van Crombrugge
21 juli 2004 Eetbare bloemen en proeverij Hilde Mortier
22 juli 2004 Japanse Flora Roger Laureyns
23 juli 2004 Verrassingswandeling Ferdinand Cobbaut
23 juli 2004 Nocturne
24 juli 2004 Naaktzadigen Jean De Prez
24 juli 2004 Nocturne

We gingen ook wel eens kijken naar wat moois buiten de Plantentuin. We begonnen ons jaar op 15 januari 2005 in Bourgoyen – Ossemeersen. Een jaarlijkse afspraak met Cyrilla en Harald in het grootste natuureservaat van Gent.

Op 1 mei 2005 Namen Cyrilla en Harald ons terug mee naar Leupegem

Op 28 mei 2005 namen we de bus naar West-Vlaanderen. We bezochten er de tuin en het kasteel van Oostkerke. We bezochten ook de Vlindertuin en nadien kregen we een prachtige wandeling aangeboden doorheen het Zwin.

Op 19 juni 2005 namen we de bus naar Le Sous-Bois te Wépion en bezochten we het arboretum van Robert Lenoir in Rendeux.

Op 2 juli 2005 fietsten we in Destelbergen en bezochten we Hydrangeum, het proefcentrum voor Sierteelt en een privé-tuin van één van onze leden.

Op 10 juli 2005 sterkten we de benen voor een mooie wandeling in Gent, waar we zochten en vonden, de planten tussen de stenen.

Alle uitstappen kenden een heel groot succes, de leden die er bij waren zullen dit zeker kunnen beamen.

We danken hier dan ook alle mensen die dankzij hun inzet dit mogelijk maakten.

Naast gidsbeurten en uitstappen gebeurt er binnen onze vereniging natuurlijk nog wel wat meer.

Zo helpen we elk jaar bij de verschillende manifestaties die doorgaan in de Plantentuin. Denken we onder andere aan de erfgoeddag, de lentebeurs, het opentui-

nen-pad, de openmonumentendag, de dag van de Orchidee,.....

Zelf vierden we ook eens feest, we organiseerden terug onze jaarlijkse barbecue. Er zijn nog steeds heel wat mensen die dit initiatief ondersteunen. Een dag echt genieten van de Plantentuin.

Hier kan ik echter wel al verklappen dat er in 2006 geen barbecue zal doorgaan, maar dat dit zal worden vervangen door een Bourgondische avondwandeling in de Plantentuin langs allerlei standjes en kraampjes met overvloedig veel lekkers. Kijk vlug in de agenda en leg deze activiteit nu al vast.

Jammer dat ik ook een negatief puntje moet vermelden in ons jaarverslag. Het ledenaantal was dit jaar 530. Op zich gezien nog altijd prachtig, maar dit zijn terug 38 mensen minder dan vorig jaar. **Mag ik bij deze aan alle leden en sympathisanten een oproep doen, om tijdens het jubileumjaar 2006, zoveel als mogelijk nieuwe leden bij te maken. Elk nieuw lid dat wordt aangebracht door een huidig lid van de vereniging hoeft dit jaar (2006) maar de helft van de ledenbijdrage te betalen.** Geef dus al je vrienden, kennissen, burens, familie, werknemers en medebewoners een abonnement cadeau, het kost tijdens het jubileumjaar slechts de helft van de normale prijs.

Natuurlijk moet ik nog meedelen wat we dit jaar speciaal voor de Plantentuin gedaan hebben. Als vereniging helpen we niet alleen de Plantentuin door gidsbeurten te organiseren en door hem mondeling meer publiciteit te geven, maar we helpen ook door hem financieel te steunen. In 2005 kochten we voor de Plantentuin aluminium platen aan en de daarbij horende dragers, alsook kochten we een stelling die noodzakelijk is voor het snoeiwerk in de serren. We sponsorden tevens een trap van de Universitaire boekentoren, om zo ook onze betrokkenheid met de universiteit te tonen.

Als slot wil ik de redacteur Paul Goetghebeur bedanken alsook de coördinator van het ledenblad Karel Reusens voor het maken van het ledenblad, dat dit jaar terug bijzonder fraai was.

Ik hoop dat alle leden en sympathisanten die dit hebben gelezen overtuigd zijn van de goede werking van onze vereniging, en hoop dan ook dat we in het jubileumjaar 2006, we bestaan dan immers al 25 jaar, kunnen rekenen op jullie massale steun en aanwezigheid op de vele activiteiten die we zullen inrichten. Voor de laatste informatie, data en uren verwijs ik jullie graag naar het ledenblad alsook naar de site www.plantentuin-gent.be

Bloeiende klimop

Een van de opvallendste kenmerken van de klimop is de manier waarop het blad in de loop der jaren evolueert. In de langdurige jeugdfase heeft het blad de typische gelobde vorm die we ons meestal voorstellen bij het klimopblad. Maar geleidelijk aan wordt het blad minder en minder gelobd en meer en meer hartvormig om na tien à twintig jaar het volwassen stadium te bereiken.

Het volwassen blad is ongelobd, min of meer langwerpig ovaal tot ruitvormig. In dat stadium groeien de takken alleen nog struikachtig, zonder hechtwortels. Het is pas in deze fase dat klimop bloemen en vruchten produceert. De geelgroene bloemtrossen verschijnen in september-oktober en zijn geliefd bij bijen en vlinders op een ogenblik dat haast alle andere bloemen het hebben laten afweten. Ook wespen vinden die bloempjes best leuk, wat dan weer niet door iedereen zo erg wordt geapprecieerd. De bessen, die naargelang de soort zwart, geel- of oranje-rood zijn, rijpen pas vanaf nieuwjaar en worden druk bezocht door verschillende vogels.

Voorwaarde om te bloeien is wel dat hij ongeremd in de hoogte kan klimmen en het licht kan bereiken waarnaar hij op zoek is. Want eigenlijk is de klimop helemaal geen schaduwplant: hij groeit slechts in de schaduw tot hij een verticale drager gevonden heeft, zoals een boom, die hem naar de hoogte en het licht kan helpen, waar hij zijn bloemen kan ontfouwen. Zodra hij de zon bereikt heeft, wordt het blad dikker en harder en is het ook beter bestand tegen vorst.

Nu hoeft u geen twintig jaar te wachten om een bloeiende klimop in uw tuin of zelfs op uw terras te hebben. Het volstaat om meteen een 'volwassen' klimop aan te planten. Door stekjes te nemen van volwassen klimop is men er namelijk in geslaagd om struikachtig groeiende klimopsoorten te kweken die niet klimmen en die vanaf de eerste jaren bloemen geven. Dit zijn de zogenaamde *arborescens-vormen*. Het gaat dus helemaal niet om een aparte soort, maar gewoon om planten die in een verder ontwikkelingsstadium verkeren.

Bron: tuinscheurkalender 2004

**DE
VRIENDEN VAN DE PLANTENTUIN
GENT**

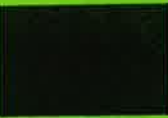
Driemaandelijks tijdschrift
Jaargang 24
Nummer 4- december 2005
ISSN 0777- 8821

Redactie en Lay-out
Redacteur: Paul Goetghebeur
Coördinator: Karel Reusens

Aan de samenstelling van dit nummer hebben meegewerkt:
Ferdinand Cobbaut, Jean De Prez, Cyrilla Gillis, Paul Goetghebeur,
Marc Libert, Karel Reusens, Bernard Symoens

Onze welgemeende dank gaat ook uit naar:
Alle vrijwillige medewerkers die zorgden voor plooi-, kleef-, en
transportactiviteiten, die het verschijnen van het vorige nummer
mogelijk hebben gemaakt.

© De Vrienden van de Plantentuin Gent, 2005
Overname van artikels is alleen mogelijk ná schriftelijke toestemming
van de redacteur

V o o r e l k e d o e - h e t - z e l v e r

Otteigemsesteenweg 248 9000 Gent TEL 09/222.26.63

Hundelgemsesteenweg 25 9820 Merebke TEL 09/230.46.16

Industrieaan 5 9620 Zottegem TEL 09/361.81.92

Driemaandelijks tijdschrift
24° jaargang - nr 4 - december 2005
ISSN 0777 - 8821
afgiftekantoor Ledeberg 1

v.u. Paul Goetghebeur
K.L. Ledeganckstraat 35
9000 Gent

België - Belgique	
P.B.	
3/612	9050 Ledeberg 1